

Voorzitter

voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 12 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Noorman-den Uyl (stuk nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Lazrak, de ChristenUnie en de SGP voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Noorman-den Uyl (stuk nr. 13, II).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Lazrak en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 13 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-De Wit (stuk nr. 16, II) tot het invoegen van een nieuw artikel IA.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement het andere op stuk nr. 16 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Van Gent/Noorman-den Uyl (stuk nr. 17, II) tot het invoegen van een nieuw artikel IA.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de

aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Lazrak, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 17 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Artikel II wordt zonder stemming aangenomen.

De beweegreden wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Gent c.s. (29420, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Lazrak en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bruls c.s. (29420, nr.15).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt van 15.28 uur tot 15.33 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** over een algemeen overleg op 3 juni 2004 over het **rapport Werknemers met een brutoloon op en onder het wettelijk minimum**.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Voorzitter. Onderdeel van dit AO was het thema minimumloon. In de wet over het minimumloon is een aantal regelingen opgenomen. Daarbij zijn spelregels vastgesteld over de koppeling tussen het minimumloon en de uitkeringen. Wij hebben vorig jaar met de minister over die koppeling gesproken. Omdat wij het erg belangrijk vinden dat de SER in

de gelegenheid wordt gesteld om te adviseren over een koppeling tussen het minimumloon en de uitkeringen, hebben wij de eer de Kamer de volgende motie voor te leggen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet op 16 september 2003 de Sociaal-economische raad (SER) in de gelegenheid heeft gesteld te adviseren over de koppeling van het minimumloon en de uitkeringen;

constaterende dat het kabinet vervolgens in het Najaarsoverleg 2003 met de sociale partners heeft afgesproken om niet te koppelen in 2004 en 2005 en dat de SER er om die reden van heeft afgezien advies uit te brengen;

overwegende dat het mislukken van het overleg tussen regering en sociale partners over VUT en prepensionering de basis onder de afspraken uit het Najaarsakkoord 2003 heeft weggenomen;

verzoekt de regering, de SER alsnog in de gelegenheid te stellen advies uit te brengen alvorens een besluit te nemen over de koppeling van het minimumloon en uitkeringen 2005,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Noorman-den Uyl. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 92 (29200-XV).

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Ik wil nog een motie indienen, voorzitter, omdat onderdeel van diezelfde wet is dat er met enige regelmaat gekeken wordt of er mogelijk sprake moet zijn van een bijzondere aanpassing van het minimumloon. Zo'n aanpassing heeft te maken met de ontwikkeling van de lonen op basis waarvan het minimumloon wordt vastgesteld en de ontwikkeling van vergoedingen en andere bestanddelen uit inkomen.

Zeker ook gezien de recente discussie over de ontwikkeling van de inkomens met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt,

Noorman-den Uyl

vinden wij het belangrijk dat er sprake is van een fatsoenlijke vorm van transparantie. Men moet weten hoe de dingen in elkaar zitten.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag voorschrijft dat regelmatig, maar minimaal eens per vier jaar wordt nagegaan of er omstandigheden zijn die een bijzondere wijziging van het minimumloon (en daarmee ook de uitkeringen) wenselijk maken;

constaterende dat de regering in 2003 op basis van eigen onderzoek over de jaren 1999 tot en met 2002 het standpunt heeft ingenomen dat bijzondere aanpassing niet noodzakelijk is;

overwegende dat de regering besloten heeft tot ontkoppeling zowel voor 2004 als 2005 en uit onderzoek is gebleken dat de feitelijke koopkrachtontwikkeling met name door de cumulatie van bezuinigingsmaatregelen in vele gevallen afwijkt van de geraamde standaardeffecten;

overwegende dat een besluit over de in de wet genoemde wenselijkheid van een bijzondere aanpassing aan kracht wint indien zo'n besluit is gebaseerd op een bredere afweging;

verzoekt de regering, de Sociaal-economische raad (SER) advies te vragen over de wenselijkheid van een bijzondere aanpassing van het minimumloon alvorens een besluit te nemen over de verdere aanpassing van het minimumloon in 2005,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door het lid Noorman-den Uyl. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 93 (29200-XV).

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Voorzitter, mijn laatste opmerking. De inkomenspositie van mensen aan de onderkant is kwetsbaar. De minister heeft ons uitgenodigd aan te geven waaruit dit blijkt. Wij

hebben hem ons eigen NIBUD-onderzoek gepresenteerd. De bewindsman gaat uit van de gedachte dat de maatregelen van het kabinetsbeleid daarin niet zijn verwerkt, maar dat is niet juist. Bij het onderzoek zijn gemeenten geselecteerd die de door het kabinet beschikbaar te stellen gelden hebben voorgefinancierd en maatregelen voor chronisch zieken en gehandicapten hebben getroffen. Hierdoor maken de maatregelen van het kabinet onderdeel van het onderzoek uit.

Mevrouw **Koomen** (CDA): Wil mevrouw Noorman het verschil tussen de twee moties uitleggen? Zij vraagt in de ene aan de regering om de SER in de gelegenheid te stellen een advies uit te brengen over het wettelijke minimumloon. In de andere motie vraagt zij de regering te bevorderen dat de SER een advies uitbrengt.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Ik spreek over twee verschillende adviezen. Het ene gaat over de koppeling van de lonen aan de uitkeringen, zoals de AOW en de bijstand. Het andere advies gaat over de aanpassing van de grondslag van het minimumloon. Dit betekent dat loon- en bovenwettelijke ontwikkelingen in de markt worden verwerkt in de grondslag van het minimumloon. Beide bewegingen zijn in de wet geregeld, maar daar gelden enigszins andere adviesbepalingen voor.

Mevrouw **Koomen** (CDA): Ik neem aan dat de PvdA-fractie een advies wil dat voor een koppeling pleit alsmede voor een bijzondere aanpassing van het wettelijk minimumloon. Hoe denkt de PvdA dit te financieren?

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Dat is niet zo ingewikkeld. Zeer recent hebben wij een pakket bezuinigingsmaatregelen \pm tot 1 mld aan middelen \pm voorgesteld. Wij zijn verstandig als het gaat om het uitgeven van geld. Wij kijken waar het vandaan komt en waaraan het besteed kan worden. Ik kan u meteen al een paar maatregelen noemen, zoals het afschaffen van de OZB. Nu krijgen mensen met een duur huis en een dikke portemonnee geld en de minima krijgen nauwelijks een rooie cent. Als het wetsvoorstel-Hillen (??) niet doorgaat, levert dit 250 mln op.

Het gaat hierbij om een premie voor mensen die hun hypotheek hebben afgelost en dus een eigen vermogen hebben. Ik kan nog een kwartier doorgaan en vele andere maatregelen noemen.

De voorzitter: Vraagt u alstublieft niet naar de bekende weg! Ik wil deze gedachtewisseling afsluiten. Er wordt gediscussieerd naar aanleiding van een verslag van een algemeen overleg. De discussie wordt niet overgedaan of uitgebreid.

□

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Als je goed om je heen kijkt zie je dat de inkomensverschillen in Nederland te groot zijn. Helaas moeten de zwakste schouders de zwaarste lasten dragen. GroenLinks heeft deze keuze niet gemaakt; het is een keuze van het kabinet, gesteund door een aantal Kamerfracties. Verleden week is over het minimumloon gedebatteerd. Ik heb nu het woord gevraagd omdat ik op zoek ben naar de houdbaarheidsdatum van de uitspraken van minister De Geus. Het vertrekpunt van de heer Weekers bij dat overleg luidde min of meer: knibbel, knabbel, knuisje: wie knabbelt aan het minimumuurloon? De heer Weekers vond dat dit moest worden aangepast.

De minister voelde daar op dit moment niets voor. Als de economie weer aantrekt en mensen kunnen kiezen om vanuit deeltijd meer uren te gaan werken, dan wilde hij daar nog wel eens naar kijken. Dit lijkt mij geen goed idee, zeker gelet op de grote inkomensverschillen. Iemand met het minimumloon krijgt per maand € 1264,80 bruto. Per week is dat € 291,90 bruto en per dag € 58,38 bruto. Dat is zeker geen vetpot.

Voorzitter. Ik wil een soort "met de billen bloot"-motie indienen. De CDA-fractie heeft tijdens het algemeen overleg aangegeven, geen enkele behoefte te hebben aan deze discussie. Daarom dien ik de volgende glasheldere motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

Van Gent

overwegende dat de inkomensverschillen in Nederland meer dan groot genoeg zijn;

van mening dat het minimumloon laag genoeg is;

spreekt als haar mening uit "handen af van het minimumloon" en "handen af van het minimumuurloon",

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Gent. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 94 (29200-XV).

□

Minister **De Geus**: Voorzitter. Zoals uit het interruptiedebatje met mevrouw Koomen bleek, hebben de moties van mevrouw Noorman-den Uyl elk een iets andere invalshoek. De ene heeft betrekking op de koppeling tussen minimumloon en uitkeringen in 2005 en de andere op de eventuele wenselijkheid van een bijzondere aanpassing van het minimumloon, terugkijkend naar de periode 1999-2002. Het is mogelijk om op grond van de ontwikkeling in een bepaalde periode over te gaan tot een bijzondere aanpassing. Als je daarover zou twijfelen, kun je die vraag voorleggen aan een adviesorgaan. In de brief van 19 december heb ik al uitgebreid geschreven dat de regering geen noodzaak ziet tot aanpassing van het wettelijk minimumloon. Ik moet aanvaarding van deze motie dan ook ontraden. Ik zie geen nieuwe argumenten om toch een dergelijk advies te vragen.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Wilt u niet weten wat de SER daarvan vindt? De motie spreekt niet uit dat u het moet doen, maar er wordt gesteld dat het van waarde kan zijn om het oordeel van de SER over deze ontwikkeling te vernemen. Daarna komt een eventueel besluit aan de orde. Nu zegt u in feite dat u het helemaal niet wilt weten. Maakt u zich daarmee niet kwetsbaar?

Minister **De Geus**: Ik kan mij uw invalshoek wel voorstellen. Daarmee wordt namelijk tevens het debat geopend over de beantwoording van de vraag of wij dit moeten doen of niet. Wij hebben hier echter zeer

serieus over nagedacht. Onze conclusie is dat wij die ruimte niet hebben, terwijl het ook niet noodzakelijk is, gezien de feitelijke ontwikkeling van de inkomens in de jaren 1999-2002. Dat heb ik ook geschreven in de brief van 19 december. Als wij nu de SER om advies vragen, wordt daarmee op z'n minst gesuggereerd dat daarmee het debat over een bijzondere aanpassing van het minimumloon geopend wordt, terwijl de regering dat niet wil. Ook uit een oogpunt van helderheid en het voorkomen van illusies is het verstandig om deze motie niet aan te nemen.

De andere motie handelt over de koppeling van minimumloon en uitkeringen in 2005. De SER heeft gelegenheid om daarover advies uit te brengen, maar heeft daar zelf van afgezien. Men kan natuurlijk altijd vragen of de SER zijn standpunt wijzigt als het najaarsakkoord niet in stand blijft. Inmiddels is echter onze beleidsmatige ruimte om iets te doen met de lonen en uitkeringen ingevuld. In de brief van 3 mei hebben wij aangegeven welke conclusies wij verbonden hebben aan het niet tot stand komen van een gezamenlijk standpunt in het voorjaarsoverleg. Wij stellen de inkomensontwikkeling in de collectieve sector en voor de uitkeringen op nul. Er is dus geen nieuwe situatie. De SER heeft afgezien van advisering en het lijkt mij niet zinvol om dat nog een keer te vragen.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Ik heb de minister nog geen halfuur geleden horen betogen dat hij het voornemen heeft om de negatieve effecten op de inkomens aan de onderkant te compenseren. Wat verzet zich ertegen om de SER te laten uitspreken hoe moet worden omgegaan met de koppeling? Daarin zitten ook differentiatie-mogelijkheden. Waarom verwerpt de minister op voorhand een constructie met zo'n element in zich, terwijl hij heeft gezegd dat hij iets wil doen? Hoe serieus is die toezegging?

Minister **De Geus**: Ik heb die serieuze toezegging kunnen toelichten naar aanleiding van een vraag in het vragenuur, waarvoor dank aan de vragensteller. De vraag had met name betrekking op het bruto-nettotraject. Juist omdat het kabinet voor de nullijn heeft gekozen,

heb ik aangegeven dat wij moeten kijken of degenen die dat nodig hebben eventueel gecompenseerd kunnen worden. Sommigen vroegen zich af hoe de nullijn en compensatie bij elkaar passen. Dat is mogelijk omdat er in het bruto-nettotraject verschillende mogelijkheden zijn. Ik heb dat tijdens het vragenuur toegelicht. De SER gaat daar niet over, want een advies van de SER over de koppeling betreft nooit de vraag hoe in het bruto-nettotraject de koopkracht precies wordt geregeld. In een advies van de SER over de koppeling gaat het altijd over de verhouding van de bruto-ontwikkeling van uitkeringen ten opzichte van de bruto-ontwikkeling van andere lonen. Daarover is geen misverstand.

Mevrouw Van Gent stelt in haar motie dat de inkomensverschillen meer dan groot genoeg zijn en dat het minimumloon laag genoeg is. De motie spreekt uit: handen af van het minimumuurloon. Ik ontraad aanneming ervan. Het komt erop neer dat ik met mevrouw Van Gent en anderen van mening verschil. Dat betekent niet dat ik het tegenovergestelde zeg, dus dat de inkomensverschillen moeten worden vergroot en het minimumloon omlaag moet. Dat staat overigens ook niet in de motie. In de motie wordt echter wel het omgekeerde gesteld. Daarmee wordt een totempaal opgericht en wordt een soort schijnzekerheid geschapen. Dat helpt de mensen om wie het gaat niet.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Ik wil juist de schijnzekerheid met deze motie wegnemen. Ik wil zekerheid geven aan degenen die nu op het minimumloon zitten, degenen die zich zorgen moeten maken door de insteek die toch wel enigszins is gekozen ten opzichte van het minimumuurloon. Ik zou het jammer vinden als de minister het niet helemaal eens is met mijn overwegingen, maar daar kan ik wel mee leven. Ik wil echter wel van deze minister, van minister De Geus van Sociale Zaken, tevens CDA'er, horen of hij met mij van mening is dat het minimumuurloon moet blijven zoals het is. Alleen als het omhoog gaat, kunnen wij elkaar vinden, maar niet omlaag.

Minister **De Geus**: Voorzitter. Ik ben blij dat mevrouw Van Gent aanwezig is geweest bij het algemeen overleg.

De Geus

Ik was enigszins verrast door de wens die kennelijk bij de journalisten die erover geschreven hebben hier en daar de vader van de gedachte was. De indruk werd gewekt dat de minister en de afgevaardigde van de VVD hierover precies hetzelfde denken. Ik heb in het AO aangegeven dat ik de discussie over een toerekening van het minimumloon in de vorm van een minimumuurloon thans niet opportuun vind. Ik heb daarbij uitvoerig gewezen op de economische omstandigheden. Als die discussie weer opportuun wordt, zullen wij over de voors en tegens spreken. De heer Weekers en mevrouw Van Gent weten dat ik zo in het debat sta.

Mevrouw **Koomen** (CDA): Nog een korte aanvulling, omdat mevrouw Van Gent ook naar mij keek. Ik vond de antwoorden van de minister in dat algemeen overleg heel helder. Het CDA heeft gezegd dat wij op dit moment geen behoefte hebben aan veranderingen of aanpassingen van het wettelijk minimumloon. De minister heeft gezegd dat deze ook niet aan de orde zijn. Het wettelijk minimumloon staat vast voor dit jaar en volgend jaar. De minister heeft duidelijk gemaakt dat er mogelijk wordt gekeken naar de bruto-urloonsystematiek, wanneer het economisch tij anders is. Voor mijn gevoel is de motie overbodig, omdat de strekking ervan is: tot in lengte van dagen. Daar kunnen wij het zeker niet mee eens zijn.

De **voorzitter**: Dat is toch mooi. Mevrouw Van Gent noemt de letters CDA en zij krijgt zomaar een heel antwoord erbij, waar zij eigenlijk niet naar gevraagd had.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, volgende week dinsdag over de ingediende moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 27 mei 2004 over de **Vrouwenalliantie**.

□

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter. Het is alweer enige

maanden geleden dat deze minister riep dat de emancipatie in Nederland voltooid was. Daarna volgde een hele lijst met voorstellen die de emancipatie inderdaad grote stappen terug zetten. Zo kregen wij een Wet basisvoorziening kinderopvang, die uiteindelijk vooral een verslechtering inhoudt. Wij krijgen waarschijnlijk een levensloopregeling die buitengewoon marginaal is. De scholingsstimulansen voor herintreders die nog niet lang geleden zijn geregeld, werden geschrapt. De pil wordt uit het ziekenfondspakket gehaald. Het Clara Wichmann-instituut werd opgeheven. Als wij bijna alles gehad hebben, wordt de Vrouwenalliantie opgeheven. Zo blijft er niets meer over.

Zo wordt het ook wel heel makkelijk om te zeggen dat de emancipatie voltooid is. Die lijkt dan voltooid, omdat er op dit moment weinig mogelijkheden zijn om vanuit die beweging initiatief te nemen. Ik waarschuw de minister maar dat dit begint te lijken op de situatie aan het eind van de jaren vijftig, toen ook werd gezegd dat de emancipatie voltooid was. Dat was nog niet geroepen of de tweede feministische golf brak los. Als de maatregelen van de regering daartoe zouden leiden, zouden wij in ieder geval iets bereikt hebben.

In het overleg dat wij twee weken geleden hebben gehad, heb ik geconstateerd dat de minister bereid is om een kleine stap te zetten in de richting van de Kamer door te zeggen dat de Vrouwenalliantie, de Nederlandse Vrouwenraad en Tiyé International nog twee jaar met projectsubsidies mogen werken. Voor mijn fractie is dat onvoldoende. Wij vinden dat de enige echt overkoepelende vrouwenorganisatie, waarbij al die moderne vrouwenorganisaties zijn aangesloten, een structurele subsidie moet krijgen. Hierover dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Vrouwenalliantie een belangrijke taak heeft in de emancipatieondersteuningsstructuur;

overwegende dat de Vrouwenalliantie zonder structurele subsidie de ondersteuningstaak niet adequaat kan uitvoeren;

overwegende dat het onwenselijk is dat structurele ondersteuning van deze organisatie afhankelijk wordt gemaakt van incidentele bijdragen van leden;

voorts overwegende dat het onwenselijk is dat organisaties uit het maatschappelijk middenveld bij de keuze van hun inhoudelijke activiteiten geheel afhankelijk zijn van door de regering gestelde prioriteiten en beleidsdoelen;

verzoekt de regering, de structurele instellingssubsidie voor de Vrouwenalliantie na 1 januari 2005 te continueren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Bussemaker, Tonkens en Kraneveldt. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 27 (27061).

□

Minister **De Geus**: Ik heb goede nota genomen van de motie die door mevrouw Bussemaker is voorgelezen. De kern van de motie zit in het woordje "structureel". De zakelijke boodschap van de motie is dat de regering op een structurele wijze de subsidie voor de Vrouwenalliantie veilig stelt.

Dat stemt niet overeen met de lijn die door het kabinet in het laatste overleg ter zake is uitgezet. Ik heb heel duidelijk gezegd dat het goed mogelijk is met de gereserveerde projectsubsidie projecten te doen en binnen die projecten relevante vaste kosten af te dekken. Naar mijn overtuiging wordt in deze overgangperiode de continuïteit van deze organisatie niet op het spel gezet door het regeringsbeleid. Dat is de belangrijkste winst van het laatste AO geweest.

De motie brengt ons terug naar een situatie waarin de slag van structurele subsidie naar projectsubsidie ongedaan wordt gemaakt. Ik zou dat erg jammer vinden. Het spoort ook niet met het regeringsbeleid ter zake. Ik ontraad deze Kamer de motie.